

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések, hirdetések intézendők.

Egy magyar találmány.

(A Telefon Hirmondó.)

A legújabb idők korszakalkotó találmányai között, a melyek az emberi szellem diadalát hirdetik, előkelő, sőt mondhatni domináló pozíciót foglalnak el a távolságok elenyésztetését célzó: a vasut, a táviró, a telefon. Ezek éreztetik áldásdus hasznukat legáltalánosabban és legközvetlenebbül az emberiséggel, s ezek váltak aránylag rövid idő alatt legnépszerűbbekké.

A vasut, a táviró, a telefon azok a találmányok, a melyeknek köszönhetjük azt, hogy ez a fogalom: távolság, lényegesen vesztett jelentőségéből. A keleti express vonat rövid órák alatt száguld át Európán, a kábel táviró szinte hihetetlenül rövid idő alatt közvetíti telegramjainkat Amerikába, vagy Ausztrália számára s csak néhány hét kérdése, hogy megnyíljen a budapest-berlini telefon vonal.

És csodálatos az, hogy az emberek a 19. századnak ezeket a nagy vívmányait mennyire gondolkodás nélkül használják. A luxusvonat utasa nem is tudja elképzelni, hogy valaha utazás „gyors” kocsin is, a Budapestről telefonon bécsi barátjával diskurálgató pedig bizonyára nem gondol arra, hogy egy évtizeddel ezelőtt még nem volt meg az a szál drót, a melyen olyan szépen beszélgethetünk a bécsiekkel. S egyik sem gondolja meg, hogy mennyi fejtörésbe,

mennyi munkába került az, míg egy-egy zseni megajándékozhatta embertársait a vasutal a táviróval a telefontal.

De éppen az a körülmény, hogy a publikum olyan hamar megszokta a használatukat, bizonyítja azt, hogy mennyire életszükségletet pótolnak.

Igy van Budapest közönsége a telefon ikertestvérével, a Telefon Hirmondóval, ezzel a világon egyedül álló magyar találmánnyal is. Robida és Bellany irtak fantasztikus regényeikben valami olyan csodáról, a mely muzsikál meg felolvasásokat tart az előfizetőnek, a kinek a szobájába ennek a drótjait bevezetik. De ezek az igazán élénk fantáziával megáldott írók is csak a 20. század regényének hitték e csoda megvalósítását. S ime, itt Budapesten, a sokáig bárbarinak tartott Magyarország fővárosában akadt egy magyar ember, Edison méltó tanítványa, Puskás Tivadar, aki nem törődve a gunyúlével és szkeptikusokkal — még a 19. században megvalósította ezt a csodát. Alig egy pár esztendeje, hogy Puskás emberei a beszélő ujság első sodronyait kifizették a főváros utcáin s ma már minden uri család lakásának falán ott függ a Hirmondó két kagylója és az előfizetők száma meghaladja a 6000-et. A budapesti közönség pedig a melynek valóságos életszükségletévé lett, annyira megszokta a Telefon Hirmondót, mintha a Telefon hangmegosztásának elve mindig ismeretes lett volna. Megszokta a

publicum annyira, hogy ma már fölöslegesnek találja dicsérni s legfeljebb a kritizálásra keres alkalmat.

Az a hír azonban emócióba hozta a fővárosiakat is, hogy a Telefon Hirmondó nem kisebb dologra készül, mint a vidékre való kiterjeszkedésre. Igen, e magyar vállalat intézősége komolyan foglalkozik azzal a tervvel, hogy hálózatát összekapcsolja a vidék nagyobb városaival s ezzel országos vállalattá alakuljon át. Kísérletek is történtek már ez irányban s Arad és Szeged lakói végig hallgatták a Telefon Hirmondó egy-egy hangversenyét. Hogy ezek a kísérletek milyen fényesen sikerültek, annak illusztrálása álljon itt a következő néhány sor, a mely a kísérletek után egy vidéki lapban jelent meg: „A kitünően sikerült próba felejthetetlen lesz az előtt a társaság előtt, a mely közel két óra hosszat állott igézete alatt a modern találmányok legmeglepőbb és legbámulatosabbának: a Telefon Hirmondónak. Oly tisztán hallottuk az opera előadását és a hangversenyt, hogy ezzel szemben a „mil admirari” elve megszűnik. Ezt meg kellett csodálnunk.

Ilyen lelkesedéssel fogadják a vidékiek annak a híret, hogy a Telefon Hirmondót hozzájuk elvezetik.

A kísérletek után most már bizonyos, hogy a Hirmondó, a mint Budapesten 612 kilométer hosszú vezetékén 6300 előfizetőnek igényeit tudja kiszolgálni,

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

Pásztorfiu.

*Pásztorfiu busan furulyázik,
A két szemé könnytől csak úgy ázik;
Keservesen szól a furulyája,
Bus szívembe nyilalt a nótája.*

*Pásztorfiu ne oly keservesen,
Nincsen köből, hej, az én szívem sem;
Hivogató, szép furulya szóra,
Elrepül a lelkem virradóra.*

*Ha a pásztor furulyáz a nyájnak,
A fellegek az égen megállnak;
Megindul a szívük a bus nótán,
Sűrű könnyet hullatnak a rónán.*

Somlyó Sándor.

Egy vers, meg egy revolver.

— Szerkesztőségi jelenet. —

A szerkesztőségben houzserelmünk és mécsvilágunk égett; ez az utóbbi fájdalom már alvófélben volt.

Komorán és hidegen néztem a cigarettám karikázó füstjét s csapongó fantáziám keresztül nyargalta a nagy égboltot a zenihől a madirig.

Kopognak az ajtón.

— Tessék!

Egy ur lépett be, s a nélkül hogy figyel-

mére is méltatott volna, hanyagul dobta el magát az ottománou.

Elővette szivartárczáját és megkínálta saját külön személyét egy garasos szivarral.

Én egy lesújtó tekintettel mértem végig s cigarettáztam tovább.

Igy telt el egy percz, majd kettő. A harmadikban megszólalt az ismeretlen.

— Én lapunk olvasója vagyok!

— Örülök a szereucsnének. Feleltem én.

— Éa nem örülök! Felelte ő.

— És miért? Kértem én.

— Azért! Felelte ő.

Kezdettem a dolgot nem érteni.

— Lapunk olvasója! — Szólitám meg a torzonborz urat — Mivel lehetek szolgálatára?

— Egyszerű az egész — felelte ő — s függén mint egy afrikai majom pattant fel az ottománourol.

— Tessék! És e szóval egy 23 felvonásos tragediát, meg egy verset tett elébem, mig maga elé egy töltött revolvert.

A vers rossz, leirhatlan rossz volt, a revolver azonban jó.

Három ??? is röpiilt az arcomra.

— Tessék közölni ezt a verset, és ezt a 23 felvonásos tragediát!

— Szivesen — feleltem én. Természetesen hirdetés gyaurlant méltóztatik?

Az ismeretlen a mellemnek szegezte a revolvert.

— Nem uram! A verset és e tragediát a vezércikkben kérem közölni.

— Az nem lehet! Feleltem angolos hidedgverrel.

— Helyes! felelte ő, vegye ön akkor tudomásul, hogy lelövöm s vésztyjóslo mozduhatokkal kezdé a revolverben rendezni a patronokat.

— Közli uram a verset lapunk jövő számában vagy nem. Egy . . . kettő . . .

Eszembe jutott egy mentő gondolat.

— Igen!

— Becsületszavára fogadja?

— Becsületszavamra! Hanem e tragediát akkorra hagyjuk, mikor majd szeretett lapunk 365 oldalnyi terjedelemben jelenik meg.

— Jó! Felelte a revolveres ur, — egyelőre megelégszem a vers közlésével is. Tehát becsületszavára megjelenik a vers?

— Becsületszavamra!

Az ismeretlen eltette a revolvert, rágyújtott egy másik garasos szivarra, udvariasan köszönt, ajánlotta magát és ruganyos léptekkel hagyta el a redakciót.

És mi tisztelt közönség engedve a fizikai kéuyszer által kicsikart becsület-szavunknak a verset közöljük.

Ime tessék: A czime:

Az igaz szerelem, vagy nincs többé kopasz fej.

Oh ha volna szized

Levélpapir Berta,

És az enyim hozzá

Virágos koperta.

Mily jó volna Berta:

Papir és koperta!

ugy képes lessz több — az ország nagyobb városaiba elfutó — vezetékét kielégíteni. A kérdés technikailag meg van oldva.

Nem olyan kicsiny dolog az, ha a Budapesten kimondott szó, az itt elhangzott zene egyszerre csendül meg az ország minden részében. Minden új oszlop, a mely továbbra viszi a Hirmondó sodronyát, egy-egy újabb közvetítője lesz a magyar művelődésnek. Terjeszti a magyar szót, magyar zenét.

A vidék értelmisége rá is jött már arra, hogy e közhasznú vállalat anyagi hasznát és értelmi fellendülését fogja előmozdítani. A vidék együtt fog élni Budapestevel, mert a nagy események, a melyeknek hírét a Telefon Hirmondó sodronyai szétvisznek, egyszerre kellenek majd hatást a fővárosban és a távoli részekben.

Kiváló szolgálatokat tehet a Hirmondó, ha valamely téves hír demontálásról lesz szó. Kezéremjárhat a hatóságoknak büntények felderítésénél, bűnösök kézrekerítésénél. A büntények részleteiről, tettesek személyleírásáról általa értesül leghamarabb a közönség és segédkezet nyújthat a rend őreinek.

Tény az is, hogy gyakran egyesek, vagy vállalatok nagy veszteségei kerülhetnek el az által, hogy az ország minden részében egyszerre kap hiteles értesülést mindenki. Általánosan ismeretes dolog, hogy a vidéken csak nagyobb czégek, vagy egyes spekulánsok kapnak Budapestről üzleti, főleg tőzsdéi ügyekben távirati értesüléseket. A jól értesült spekulánsok azután igyekeznek a közönséget kihalászni. Az sem ritka eset, hogy a vidéki üzletember budapesti megbízottja spekuláczióknak esik áldozatul. Ezeket a bajokat mind orvosolja a Telefon Hirmondó.

Ennek segélyével egy időben és pedig a távirati utnál is sokkal gyorsabban értesülnek budapestiek és vidékiek mindarról, ami az üzlet, a kereskedelmi körébe vág, legyen az termény, érték, vagy vállalat, a melynek részvényei a budapesti esetleg külföldi tőzsdéken jegyeztetnek.

Más:

Nem ragyog már csillag a nagy égen,
Leharapta az angyalom régen.
Mert a babám reggelire, délre,
Vizitelni felnyargal az égre!

Ismét más:

Fütyül a szél,
Mert itt a tél . . .
Nem volna tél
Nem volna szél!

Bimbó Laczi,

a haza vándor lantosa
és nemzeti színű költője.

Hát uram Bimbó Laczi uram, mi eleget tettünk becsületszavunknak sőt ime tovább megyünk, mert 23 felvonásos tragédiáját is meg fogjuk ismertetni.

A főhős háromszor öngyilkolja meg magát, tizenkétszer a kutba ugrik, de csak ötször huzzák ki, mert hétszer belefutad.

Az alhős hetvenkétszer vall szerelmet s 919 hites felesége van a polgári házasság, szabályai szerint.

Ezenkívül szerepelnek népség, katonaság, polgárok és szolgák.

A közlésről azonban lemondunk, mivel erre nem adtuk becsület-szavunkat hanem felvilágosításul megjegyezzük, hogy a mai naptól kezdve három jól töltött revolvvert tartunk az irodaasztalunkon. *Josefus.*

A Telefon Hirmondó kiterjeszkedésétől a napi sajtó örvendetes fejlődése is várható. A közönség fokozott érdeklődéssel fogja várni azt a hírlapot, a mely részletes tájékozás nyújt azokról az eseményekről, a melyekről a Hirmondó rövid távirati stílusban előadott hire alapján már értesült. Főleg a vidéki lapoknak lesz jó a szerkesztőségükbe bevezetett beszélő ujság. Ettől fogják kapni leggyorsabb tudósításaikat.

És mennyi előttünk eddig még ismeretlen — szórakozásban lesz része a vidékieknek ezentúl. Kemény téli időkben, mikor gyakran a vasuti összeköttetés is megszakad a Hirmondó sodronya lesz az egyetlen szál, a mely a félreeső várost a világhoz köti. De az aztán hatalmas szál lesz. Mi mindent fog ez magával vinni. Nappal pontosan megállapított napirend szerint beosztott hasznos és érdekes híreket este pedig operaházi előadásokat.

Igen az ország egygyetlen dalmű színháza, a budapesti operaház, ez időtől kezdve decentralizálódik. De nemcsak a klasszikus operazenét, hanem esetről-esetre a népszínház könnyed operettjeit is elviszik a Hirmondó vezetékai s e két színház premierjeit a vidék ugyanakkor fogja élvezni, a mikor Budapest. — Színházi előadásokon kívül még katonazenében cigánymuzsikában és egyszer-másszor házi hangversenyekben is gyönyörködhetnek az előfizetők, ez utóbbiakon a főváros első művésznői művészi és irói közvetlenül a Telefon Hirmondó hallgatói számára énekelnek, zenélnek, vagy legújabb műveiket olvassák fel.

Mindezeket az előnyöket nagy mértékben fogja észrevehetővé tenni a riadó jel: Sok kísérletezés után a Hirmondó műszaki osztályának sikerült kitalálni egy olyan jelző készüléket, a mivel a szerkesztőség figyelmeztetheti a publikumot, egy-egy nagyobb fontosságú eseményre, a miről épen akkor ad hírt a beszélő ujság. Szükséges volt ez azért, mert a közönség nem ülhet szakadatlanul a Telefon Hirmondó kagylóinál s így talán éppen azt mulasztaná el a nap történetéből, a mi a legfontosabb. A riadó jelet használja fel a vállalat a pontos idő jelzésére is. Reggel 9, délben 12, és este 7 órakor mindig megszólal a riadó jel éles hangja és tizedmásodpercnyi pontossággal tudatja, a meteorologiai intézet által megállapított időpontot. Ez az intézkedés elejét fogja venni annak a régi mizériának, hogy az órák mindenütt más-képp és pontatlanul járnak.

Hasznos és szórakoztató tehát egyaránt a Telefon Hirmondó, a miről — úgy hisszük — nemsokára lesz alkalma meggyőződni a vidék közönségének. És ha az országban szerte kiépül a Hirmondó hatalmas hálózata, ez ismét oly dolog lesz, a melyre a külföld előtt (a hol efféle még sehol sincs) büszkén hivatkozhatunk, mint rohamos haladásunk egyik erős bizonyítékára. Nincs is már messze az az idő, a mikor a vidék is egészen természetesnek fogja találni, hogy az egy központban elhangzott felolvasást vagy zenét az ország legkülönbözőbb részeiben egyszerre ezren meg ezren hallgathassák. A Telefon Hirmondó is arra a sorsra fog

jutni, a mire a többi nagy korszakos találmány: a vasut a táviró és a telefon — megszokják és nélkülözhetetlenné válik. *P. Magyar Elek.*

A községi pótdadók kivetése és beszedése.

A községi pótdadók kivetése és beszedése iránt felmerült szabálytalanságok megszüntetése tárgyában a m. kir. belügyminiszter 1897. évi május hó 10-én 17.366. szám alatt a következő általános rendeletet bocsátotta ki az összes vármegyei törvényhatóságokhoz:

Több előfordult esetben tapasztaltam, hogy a községi pótdadók kivetése és beszedése körül egyes községekben azon eljárás követetik, hogy a községi pótdadók, az 1886. évi XX. t. cz. 103. §-ának világos rendelkezése ellenére, nem a f. évi, hanem az előző évi állami adók után vettetik ki.

Miután ezen helytelen eljárásból származó panaszok és visszasságok mindegyre sürűen fordulnak elő, szükségesnek látom annak megszüntetése iránt körrendeletileg intézkedni. Mihez képest utasítom a törvényhatóságot, hogy az 1896. évi XXII. t. cz. 18. §-ában foglalt feladatához képest a czélra vezető intézkedések haladék nélküli megtétele mellett szerezzen érvényt a vármegye területén levő összes községekben és rendezett tanácsu városokban az 1886. évi XXII. t. cz. 130. §. azon rendelkezésének, mely szerint a községi pótdadók mindenkor a f. évi állami adók arányában vetendők ki.

Ezen alkalommal, arra való tekintettel, hogy a vármegyei pótdadók kivetése körül is egy-két vármegyei törvényhatóságnál azon gyakorlat követetik, hogy a pótdadók, nem a f. évi, hanem az előző évi államadók után vettetik ki és természetesen ebből is számos panasz és visszasság keletkezik, szükségesnek találom egyuttal a vármegyei pótdadók egyéneenkénti kivetése körül követeendő eljárást is, ezen vonatkozásban egyöntetűleg szabályozni.

A vármegyei pótdadókról ugyan a törvény nem tartalmaz oly rendelkezést, hogy azok a f. évi állami adók után vetendők ki, azonban az 1896. évi XXII. t. cz. 130. §-ában a községi pótdadókra vonatkozólag foglalt rendelkezés hasonló természetű fogva csakis azon eljárás látszik törvényszerűleg indokolhatónak és az eddigi tapasztalatok szerint czélszerűnek, valamint a sürűn ismétlődő panaszok és visszasságok megelőzésére alkalmasnak, hogy a vármegyei pótdadók éppen úgy, mint a törvény rendeleténél fogva a községi pótdadók is, mindenkor a f. évre kivetett állami adók után rovassanak ki.

Miután pedig egyes előfordult esetekben a pótdadók az előző évi államadó alapján való beszedését az illető törvényhatóságok azzal indokolták, hogy a pótdadók a f. évi állami adók arányában való kivetése s beszedése gyakorlatilag nehézségekbe ütközik, szükségesnek tartom e helyütt megjegyezni, hogy ezen ellevetés tévedésen alapul.

Ugyanis az 1883. évi XXIV. t. cz. 39. §-ának második bekezdése értelmében addig, a míg a f. évre történt adókivetés eredménye az adófizető könyvecskéjébe bejegyezve nincs, az évnegyedi részletek a megelőző évi adókirovás szerint fizetendők; az idézett t. cz. 43. §. értelmében ugyanez áll a pótdadókra nézve is, minél fogva a legkisebb akadály sem forog felett arra nézve, hogy addig is, a míg a f. évi állami adók valamennyi adónem szerint az előfizetők könyvecskéibe előíratnak, a pótdadók is az előző évi előírás arányában szedessenek. A kiegyenlítés, a harmadik és negyedik évnegyedi részlet törlesztése alkalmára maradván. Ebből következik, hogy a pótdadók a f. évi állami adók arányában való kivetése és beszedése egyáltalában nem ütközik gyakorlati nehézségekbe.

Az előadottak alapján az összes vármegyei törvényhatóságokra kötelező szabályként ezennel elrendelem, hogy jövőben a vármegyei pótdadók mindenkor az azon évre kivetett állami adók alapján vettessenek ki, a mely évre vonatkozólag a törvényhatóság valamely pótdadónak kivetését elhatározta.

Továbbá kijelentem, miszerint tekintve, hogy a vármegyei és községi pótdadók egyé-

nenkinti kivetésének alapját az államadók képezik, önként értetik, hogy az egyes adózók állami adójának évközben törtéző netaláni szállítása esetében a pótdadók összege is hivatalból és az érdekelt fél külön felszólalása nélkül, a megfelelő arányban leszállítandó, viszont pedig az egyes adózók állami adójánál bekövetkezhető utólagos előírások vagy pótkivetések eseteiben a vármegyei és községi pótdadókban is megfelelő pótelőírás eszközölendő.

Végül utasítom, a törvényhatóságot, hogy amennyiben az 1883. évi XV. t. cz. 10 §-a alapján, a vármegyei pótdadók kivetéséről, kezeléséről és behajtásáról alkotott szabályrendelete a jelen rendelettel ellenkező intézkedéseket tartalmazna, azon esetben a szabályrendeletet jelen rendelettel hozza összhangba s az ilyen módosított szabályrendeletet hozzám, a jóváhagyási záradékkal leendő ellátás céljából, terjessze fel.

Ujdonságok.

— **Közigazgatási bizottság** Csougrádvármegye közigazgatási bizottsága a f. hó 16-án délelőtt fél tíz órakor tartja a havi rendes ülését Szentesen, a vármegyei háza termében. Ugyanaz nap d. u. 3 órakor, ugyanott a gyamügyi főlebbviteli bíróság ülés.

— **Kutbafelt.** Horváth György túlatti rétben fekvő tanyáján levő kut, nemcsak hogy fedéllel nincs ellátva, de annak felső részén sincs. A csupasz kut mellett játszódott f. hó 10-én a tanyatulajdonos Emma nevű két és fél éves leánykaja, mi közben az ártatlan véletlenül a kutba esett. Mire a kétségbe esett szülők leánykájukat a kutból kiemelték — már halva volt. Temetése f. hó 11-én ment végbe a rom. kath. szertartások szerint.

— **Helyreigazítás.** Lapunk múlt számában „Talált robbanóanyag” címmel megjelent közleményünket téves értesülés alapján írtuk, a mennyiben a talált tárgy, minden veszély nélküli rézkapszli volt.

— **Elzúllott jegyző.** Bezedits Istvánról van szó, a ki huzamos ideig volt nálunk II. jegyző, innen Kistelekre ment jegyzőnek, de állását ott kellett hagynia hét évvel ezelőtt; azóta az ország különböző részében talált hol itt, hol ott foglalkozást, de sehohsem maradhatott sokáig mert mindennél eljártotta a beléje vetett bizalmat. Nem volt férfi és nem lakozott benne tisztességérzet, hogy ha egy ízben könnyelmű volt, ha egyszer botlott, azt jóvátenni igyekeztek és fokozott tevékenységgel feleltesse hibáját. E miatt később állást sem kapott és lassan, de biztosan haladt azon az uton, mely az erkölcsi és a fizikai megsemmisüléshez vezet. Előkelő család tagja pedig, édes apja a 60-as években H.-M.-Vásárhely polgármestere volt. A múlt héten Makón egy padon aludt, a rendőr megszólította és mert igazolni nem tudta magát, letartóztatta. Sokáig nem akarta kiletét elárulni, míg végre megállapították személyazonosságát. A nagy-váradi kir. törvényszék 2 1/2 évi fegyházra ítélte, e büntetés elől bujdosott most a szerencsétlen.

— **Nem leszek pap.** Papuak szánták a szülei a kis Felt Jánost. A fiúnak, a ki a szegedi gimnázium hatodik osztályát járja, úgy látszik semmi kedve sem volt ehhez a pályához, s annyira szívére vette a dolgot, hogy f. hó 3-án kora hajnalban a szegedi népkertben mellbe lőtte magát. Sebe azonban nem életveszélyes és a gyorsan alkalmazott orvosi segély valószínűvé teszi, hogy felépül a sebéből.

— **A Pünkösdi táncvigalmak** általában véve deficitel záródtak, a mennyiben azok — egy pár gazda-bál kivételével — néptelenek voltak. A kedvezőtlen siker okát leginkább abban látjuk, hogy e napon 16 táncmulatság tartatott s így a közönség igen megoszlott.

— **Önk. Tüzlőtűink** miud sürűbben beigazolják, hogy kedvvel és jóakarattal működnek egyletük és a közönség érdekében. Az önk. tüzlőtűk a pünkösduapi szentmisén egyesületileg vettek részt. Pünkösöd másodnapján pedig nagy gyakorlatokat végeztek a külterületen, hogy a tüzlőtűi fecskendők is magukkal vitték.

— **Előjárósági intézkedés.** Egy főispáni rendelet folytán, az előjáróság egyik utóbbi

intézkedésével oda látszik törekedni, hogy az aratási szerződések az előjárósággal közöltessenek. Az előjáróság ezen intézkedését falragaszokon hozza a közönség tudomására, hol különösen hangsúlyozza, hogy a bemutatandó szerződés tartalmába a hatóságoknak egyik részről sincs beavatkozási joga s így a munkások (vagy éppen a munkaadó) ezen intézkedésben nem láthat kedvezést, a mi bizalmatlanságot szülne.

— **A tiszai fürdőház** fölállítását az elmúlt héten teljesen befejezték. A fürdőház ismét az eddigi nyári helyét foglalta el, az Uri-uteza végén. Most már a tiszai fürdőház készen áll, csak oszt kedvező időjárás álljon be, mivel a multheti esős, hűvös, szeles napok éppen nem mutatkoztak alkalmasnak a tiszai fürdőzésre.

— **A Tisza áldozata.** Danát Pál nagykőrösi illetőségű 18 év körüli cipész-segéd f. hó 5-én fürdés közben a Tiszába fullt. Holttestét f. hó 8-án a gőzhajó állomás körül a víz partra tette. A hullán, melyet f. hó 9-én temettek el, fejjel felfelé volt látható s így valószínű, hogy midőn a szerencsétlen a vízbe bukott, fejét a Tisza fenekén levő kemény tárgyba ütötte, minek következtében megszédült s így nem volt ereje többé a fölszínre jönni.

— **Szeged víz alatt.** A folytonos esőzés annyira megárasztotta a Tiszát, hogy az Szegednél több helyen áttörte a gátat. A körtöltésen túl levő városrészben eddig 205 ház dőlt össze.

— **Az áldozatok.** Mint a Szentesen megjelenő »Közérdek« írja, az ottani nagyvendéglő lebontása közben, annak egyik rozoga fala kidőlt s maga alá temette az ép ott foglalkozó három napszámot. A 13 éves Bubor Mihályt halva vették ki a romok közül, Fülöp Juliannának felső czombja tört és belső sérüléseket is szenvedett, Marsi Viktor csak könnyen sérült meg.

— **Járás székely.** A tiszáninnen járás községei külön-külön kérelmet nyújtottak be a vármegye törvényhatóságához, hogy a szolgabírói székhelyet Dorosmárról Szegedre helyezték át. Indokaikban fölemlítették, hogy nekik Szegeden is sok dolguk van, egyidejűleg közigazgatási uton elintézendő ügyeiket is végezhetnék, azért óhajtják járási székhelynek Szegedet. Ebben nekik igazuk van.

— **Rendelet a kutyák ellen.** A vármegyei rendeletet bocsájtott ki oly értelemben, hogy a házakban tartott ebek állatorvosilag megvizsgálandók, mivel az utóbbi időben a veszett kutyák száma nagy mérvben gyarapodik. Azon kívül, a hol a kutyák nincsenek megkötvve, ott az ebek eltakarítandók. Jelenleg a rendőrség és a sintérek karöltve, fokozott buzgalommal iparkodnak a kutyabajon segíteni, amennyiben a kutyákat agyon lövik és további megfelelő eljárás vegett a „tetem“ a peczereknek adódik át. Ezen intézkedése a megyének annál is inkább méltánylandó; mert a múlt szerdán egy eb a Gocsik fiut, csütörtökön pedig egy Tóthné nevű kenyérsütő asszonyt harapott meg. Mind a kettőt a bpesti „Paszteur-intézetbe“ szállították.

— **Időjárásunk** állandóan kedvezőtlen. Hetek óta esős, szeles s majdnem hideg napok járnak. A folytonos esőzés folytán gabnatermésünk nagyrésze víz alatt áll. Gazdaközönségünk ajkai ez alkalommal méltán nyílnak panasza s ha az esőzés még tovább tart, úgy gazdáink egyedüli reményét, gabnánkat tönkre teszi az esőzés.

— **Hypnotikus mutatóványok.** Szép és érdekes hypnotikus mutatóványok tartattak e hó 9-én a városi népkert színpad eleyiségében, melyek között leginkább megkapó jelenet volt, Miss Lazo a lég királynőnek delejes alvasa.

— **Zendülés Alparon.** Az Alpáriakat régóta foglalkoztatja a szolnok-félegyházi vasut kiépítésének ügye. A dolgot az alpáriak sehogysem tudták közmegnyugvára elintézni, mértis a község képviselőtestülete pünkösöd másodnapjára közgyűlést hívott egybe. Az előzetes erőszakoskodások óvatosságra intették a képviselő testületet s a közgyűlést is csendőri asszontáció mellett tartatották meg. Mikor pedig a közgyűlés véget ért a községi jegyző haza indult, a kint ácsorgó tömeg utját álta s így az vissza volt kénytelen menni a község házához. Ekkor a felbőszült tömeg neki esett a község házában s annak ablakait kővel beverték. Majd tovább folytatták a község háza ostromlását s a község háza ajtaja előtt álló két csendőrt is kővel dobálni kezdték, mire a két csendőr a tömegbe lőt. A két lövés elhangzott, de a tömeg nem mozdult sőt az időközben érkező egy lovascsendőrt le akarták huzni lováról s éktelenül kiáltottak: Gyujtsuk fel

a község házat! Menjünk a jegyző magánlakására! A csendőrök tovább tüzeltek a tömegre míg végre a zendülőket oszlásra bírták. Az összesen tett 11 lövés közül, egy, a tömeg részét követ hordó asszonyt fején találta, ki nyomban meg is halt. Többben könnyebb és súlyosabb sérülést szenvedtek. A zendülés színhelyére még az nap kiment a félegyházi szolgabíró, magával vivén az ott állomásozó honvédségből 80 embert. Csakhamar megérkezett a kecskeméti szárnyparancsnok kilenczed magával, míg az éj beálltával ugyancsak Kecskemétről egy század huszárság érkezett a községbe s velük a törvényszék vizsgálóbírója is. A megostromolt község háza szánalmas képet mutatott, melynek padlásáról a hajnal pirkadásával elő került a község bírója is. A község a reggelre kelve egészen le csendesült.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte a legjötekönyebb Lilienthal családot. A leghűbb hitvest, a legjobb édes anyát vesztette el: Lilienthal Hermanné, szül. Weisz Rozáliában. A nemes lelkű urnó, azok közé tartozott, a kik a jótékonyágot nemes szívvel, feltűnés nélkül gyakorolják. Temetése f. hó 3-án d. u. 6 1/2 órakor ment végbe a lakosság óriási részvete mellett. A temetésen Büchler Márton főrabbi magas röptű beszédet tartott, melynek hatása alatt egy szem sem maradt szárazon. Az elhunyt urnóben egyik buzgó jólelkű tagja hunyt el a helybeli jótékony megyeletnek.

— **Műkedvelői előadás.** Mint lapunk előző számaiban már említettük, iparos ifjaink színmű előadásán fáradoznak. A táncmulatsággal egybekötött színelőadás f. hó 17-én fog a városi népkertben megtartatni. A színrekerülő „Falurossza“ minden szereplője szorgalmasan látogatja a próbákat s így remélhetőleg a darabot sikeresen fogják előadni.

— **Kutyabotrányok.** A sintér köztudomás szerint, a kutyák, macskák és egyéb négy lábú állatok — hóhérja. A helybeli sintértanfolyam főfelügyelője Tényi József, aki az ebeknek, rettegelt alakja, mik már messziről megugatják. Tényinek vannak alantós közegei is, a kiket szakmájuk sintéregényeknek titulál. Ezek a sintéregények, a mint a sűrűn ismétlődő utcai kutyakomédiák igazolják, arra vannak hivatva, hogy nappal, nyilvános kutyafogdósást rögtönözzenek a fő- és mellékutcaikban. Nem tudjuk, hogy kinek a meghatalmazása folytán fizik a nap folyamán ezt a kutyasportot, de azt hisszük, hogy, ha az illetékes hatóságok a kutyafogdósást az esti órákban rendelnék el, nem válna szegényre városunknak. De meg így a közönség sem lenne kénytelen végignézni az alkalmazottak botrányos operációját.

Nyersselyem básztruhákhoz való kelmét

8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig egy teljes öljönnyre — Tussors- és Shanguns-Pongecs valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, sima, csikos koczázott, mintázott, damaszt, stb. (mint egy 240 minőség 2000 szín és mintázatban stb.) megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: HENNEBERG G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Gummi

Valódi párisi gyártmány, jótállás mellett, eredeti csomagolásban.

Gummi és halhólyag tuczonként 1 frtől 6 frtíg
Párisi női szivacska " 2 " 6 "
Irrigator " 1,80 " 5 "

Eredeti possarium oclusivum (Peliporus) Menzinger tanár szerint vezetével 1.80 frttől 2.50 frtíg. Szabad, havibaj elleni kótelék „Diana öv“ 3.50 frttől 5 frtíg. — Gyűjtemény uraknak 3 frttől 10 frtíg. 10 frtnyi megrendelésnél 15 százalék árkedvezmény. Megrendelések pontosan és dicséretesen eszközöltetnek.

KELETTI.

cs. és kir. szab. kötszer-gyártó
Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17. szám
Árjegyzék ingyen zárt borítékban.

Pántlikagilisztában és gyomorhajban szenved az emberiség fele része.

VÉDJEGY.

A szenvedő emberiség vigasztalására és segélyére!

Kik galand féregben és gyomorhajban szenvednek!

Pántlikagiliszt

fejéstől, és gyomorhaj páfrány tokocskák által, fájdalom nélkül jótállás mellett a legrövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtatik

Egyedül valódi kapható:

Schneider József

gyógyszerésznél,

Resiczán, fő utca 3.

(Délmagyarország.)

Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli, gyors és biztos eredményéért jótállás nyújtatik. Nem árt ha a pántlikagiliszt-féreg nincs is jelen. — Az életkor megjelölendő. — **Törvényesen védve.** — Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 3 frt 50 kr postai utánvétellel vagy a fenti összegnek előre való beküldésével.

A pántlikagiliszt tünetei a következők: az arcz halványsárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesóványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emésztetlenség, étvágytalanság, felváltva mohó étvágygal, gyakori rosszullet vagy épen ájulások és szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemelés, a test megdagadása, gyomorsav, gyomorhív, gyakori felbőfögés, bélgörcs, hengergetés, hullámszerű mozgások, szuró, szívó fájdalmak és szurások a belekben, szivdobogás, a vérkeringés rendetlenségei különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás a buskomorságra vaió hajlam, életuntagság és a halál óhajtsa. Továbbá itt minden gyógyszer kapható. **Santaltokocskák** hatásukban felülmulthatlanok, gyorsan és biztosan gyógyítanak nőknél és uraknál elgyengült férfi erőt, huyesófolysokat, folyásokat nőknél és uraknál befecskendezés nélkül. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. Makacs baj ellen egy dupla adag 4 frt. Mind egyedül valódián kapható:

Schneider J. gyógyszerésznél, Resiczán, fő-utca 3. (Délmagyarország.)

Millió betegnek segített már ez a szer.

Itt még kapható a legjobb iszákosság (részegség) elleni szer, 1 üveg ára 2 frt, öreg bajnál 4 frt.

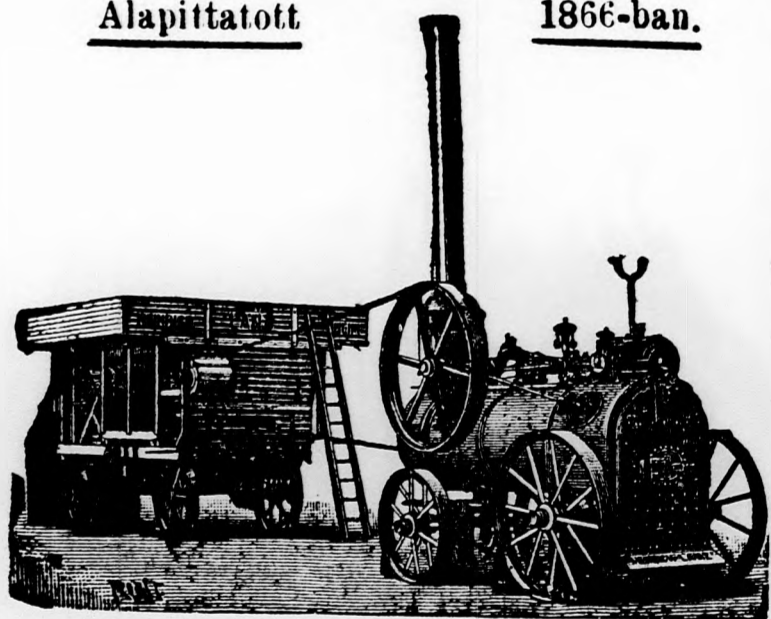
Drössler Károly

cs. és k. szab. gazdasági gépgyár, vas és érczöntőde

Budapest VI. Váci körut 59. sz.

Alapított

1866-ban.

Ajánlja saját gyártmányu legkötünőbb kivitelű szabadalmazott gőzcséplőkészleteit, melyek a magyar gazdasági viszonyoknak legcélszerűbben megfelelnek és az összes gazdaságba vágó gépeit.

Kizárólagos képviselőség Magyarország részére:

LANZ HENRIK mannheimi cégtől, mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb gyár gőzmozdonyok és cséplőgépekben utóbbiak háromszori légtisztításra berendezve.

Ezen készletek minden eddigi versenycsélésnél az összes versengő belföldi és angol gyártmányokat legmagasabb kitüntetéssel legyőzték. Ezek tehát a világ legjobb gőzcséplőkészletei.

Képes árjegyzékkel bérmentve, felvilágosítással készséggel szolgálunk.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR MAGYARORSZÁGI GYÁRTELEPE.
BUDAPEST, KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 1443.

Első és egyedüli magyar special gépgyár,

a mely az összes mezőgazdasági iparágak számára szükséges gépeket gyártja.

Gazdák és iparosok számára mint hajtó erő rendkívül előnyös a

„Hoffmeister-féle gőzmotor“

a legjobb, a legolesőbb és legbiztosabb gőzgép. Fűthető szénnel, fával, cserrel és minden egyéb hulladékkal. Minden nagyságban $\frac{1}{2}$ lóerőtől kezdve gyártjuk.

A „Hoffmeister-motor“

rendkívüli előnyei folytán minden eddig ismert hajtóerőt fölülmúl. Felállítható bárhol, semmi alapozás vagy falazás nem szükséges, állhat szilárdan vagy szállítható.

A „Hoffmeister-motor“

megszerzését gazdáknak és iparosoknak a legmelegebben ajánljuk. — Leirással, felvilágosítással, árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

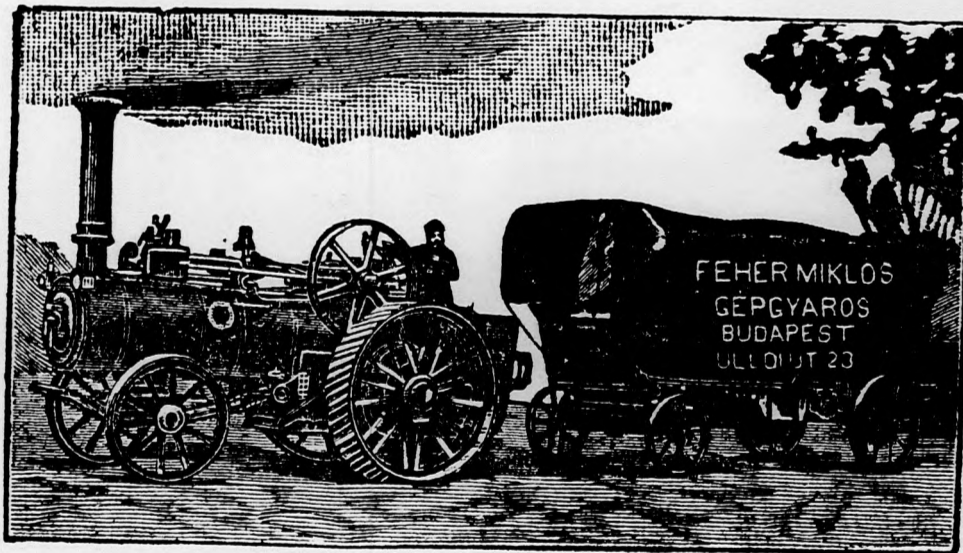
Képviselőre ajánlatokat elfogadunk.

FEHÉR MIKLÓS gépgyáros

ajánlja a

m. kir. államvasutak gőzcséplőkészleteit,

továbbá a legujabb szerkezetű magánjárókat és mindennemű egyéb gazdasági gépeket u. m.: ekéket, boronákat, hengereket, vetőgépeket, (cirkulár)-kör-fűrészeket, malomberendezéseket, trieurókat, darálókat, a

legjobb peronoszporafecskendőket, szecs kavágókat, bakkerrostákat stb. stb. kedvező fizetési feltételek mellett legutányosabb áron, hitelképes vevőknek több évre terjedő részletfizetésre.

Leégett m. kir. államvasuti cséplők keretei készpénzért beváltatnak,

valamint régi gépek ujjakkal becseréltetnek.

Cséplési idényre vevőimnek megbízható gépészkről szívesen gondoskodom, Képes árjegyzék kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve.

FEHÉR MIKLÓS

Budapest, IX., Üllői út 23. sz. (a »Köztelek« mellett.)

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK Vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. sz. a.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnituráit, ipari czélokra alkalmas „Compound“ lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolóit, Stibor-féle körfűrészeit, kaszáló és aratógépeit, továbbá S A C K-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

A Fairbanks-féle mérleggyár kizárólagos képviselője.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott Szilber János könyvnyomdájában Csougrádon.